Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister van Justitie en Veiligheid
De Minister voor Rechtsbescherming

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Straf- en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
23 maart 2022

Ons kenmerk
3905499

nota

Verzamelwet JenV 2022 - nota naar aanleiding van het verslag en tweede nota van wijziging

1. Aanleiding

- Begin februari 2022 heeft de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid verslag uitgebracht over het Verzamelwetsvoorstel JenV 2022. Inbreng is geleverd door de fracties van VVD, D66, CDA, SP en ChristenUnie.
- De gestelde vragen zijn in bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag beantwoord. Dit stuk is in concept gereed en kan na uw akkoord aan de Tweede Kamer worden toegestuurd.
- Daarnaast is er aanleiding een tweede nota van wijziging bij het wetsvoorstel in te dienen waarmee twee wetstechnische correcties in het wetsvoorstel worden doorgevoerd.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met:

- de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag bij bovengenoemd wetsvoorstel;
- de bijgevoegde tweede nota van wijziging bij bovengenoemd wetsvoorstel; en
- het toezenden van beide stukken aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

a) Nota naar aanleiding van het verslag

Algemeen

- De meeste fracties die inbreng hebben geleverd, lijken het wetsvoorstel te steunen. Er zijn overwegend inhoudelijke verduidelijkingsvragen over verschillende onderdelen van het wetsvoorstel gesteld.
- De belangrijkste kritiek in het verslag betreft de vragen van de fracties van D66, SP en ChristenUnie over de wijziging betreffende de wettelijke verduidelijking over het opleggen van de zelfstandige gedragsbeïnvloedende en vrijheidsbeperkende maatregel in terrorismezaken. Deze kritiek betreft niet zozeer de inhoud van de wijziging, maar – in lijn met het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: de Raad van State) over dit onderdeel – de vraag of dit onderdeel niet in een afzonderlijk wetsvoorstel moet worden ondergebracht, omdat sprake zou zijn van een inhoudelijke wijziging. Zie hierover nader hieronder.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
23 maart 2022

Ons kenmerk
3905499

- De fractie van D66 heeft daarnaast enkele algemene kritische vragen over het wetsvoorstel gesteld. Dit betreft de keuze om een groot aantal technische en beperkt inhoudelijke wijziging in uiteenlopende wetten in één verzamelwetsvoorstel op te nemen en de keuze om bij gelegenheid van het nader rapport enkele wijzigingen aan het wetsvoorstel toe te voegen, zonder dat deze in formele consultatie waren gegeven of aan de Raad van State waren voorgelegd. Onder verwijzing naar relevante passages in de Aanwijzingen voor de regelgeving is aangegeven waarom een dergelijke bundeling van wijzigingen in lijn is met het kabinetsbeleid inzake verzamelwetgeving en waarom de genoemde wijzigingen niet alsnog aan de Raad van State hoeven te worden voorgelegd.
- Voor een deel van de overige vragen geldt dat in de beantwoording wordt voortgebouwd op eerdere communicatie met de Tweede Kamer, bijvoorbeeld over de herziening na een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie en over de toepassing van videoconferentie in het kader van de Uitleveringswet.

Aanvulling Wet langdurig toezicht met bepalingen over terroristische misdrijven
Met de Wet langdurig toezicht is de zelfstandige gedragsbeïnvloedende en vrijheidsbeperkende maatregel (GVM) geïntroduceerd in het strafrecht. Met de GVM – die bij de veroordeling moet zijn opgelegd – kan na afloop van een gevangenisstraf of terbeschikkingstelling toezicht worden gehouden op de veroordeelde van wie nog steeds gevaar uitgaat. Daarnaast is met de Wet langdurig toezicht de mogelijkheid geïntroduceerd om de proeftijd bij de voorwaardelijke invrijheidstelling (v.i.) meermaals te verlengen. Dit laatste is ook mogelijk zonder dat dit bij de veroordeling is opgelegd. Tenuitvoerlegging van de GVM en de verlenging van de proeftijd vergen periodieke rechterlijke toetsing. De in de verzamelwet opgenomen wijziging houdt in dat in de wet wordt uitgeschreven dat de GVM en de verlengde proeftijd ook kunnen worden toegepast ten aanzien van personen die zijn veroordeeld voor terroristische misdrijven en misdrijven ter voorbereiding en vergemakkelijking van terroristische misdrijven. Deze wijziging is door het vorige kabinet aangekondigd in een brief aan de Tweede Kamer en is opgenomen in het Coalitieakkoord (p. 18).

De fracties van D66, SP en CU vragen – onder verwijzing naar het advies van de Raad van State – in het verslag of deze wijziging niet een inhoudelijke wijziging is, die – om die reden – niet in een verzamelwetsvoorstel past en dus in een afzonderlijk wetsvoorstel moet worden opgenomen. In de nota naar aanleiding van het verslag wordt hierop, kort weergegeven, de volgende reactie gegeven.

- Met de wijziging is slechts beoogd de bedoeling van de wetgever in de wet nadrukkelijk tot uitdrukking te brengen. Het standpunt dat terroristische misdrijven en misdrijven ter voorbereiding en vergemakkelijking van terroristische misdrijven onder de wet vallen, is al ten tijde van de parlementaire behandeling van de Wet langdurig toezicht in 2013-2014 door de wetgever ingenomen. Ook in latere parlementaire stukken is dit standpunt herhaald. Er zijn inmiddels ook voorbeelden van uitspraken van rechters waarin de GVM is opgelegd bij een veroordeling voor terroristische feiten. Nu het slechts gaat om een wettelijke verduidelijking van de altijd al bestaande bedoeling van de wetgever, is er geen aanleiding om dit onderdeel uit het verzamelwetsvoorstel te halen en onder te brengen in een afzonderlijk wetsvoorstel.

- Het onderbrengen van deze wijziging in een afzonderlijk wetsvoorstel zou leiden tot vertraging van de inwerkingtreding, omdat een dergelijk afzonderlijk wetsvoorstel opnieuw in procedure moet worden gebracht. In de nota naar aanleiding van het verslag wordt naar aanleiding van vragen van de SP aangegeven dat het kabinet hecht aan voortvarendheid bij het doorvoeren van deze wettelijke verduidelijking. Het is belangrijk dat in de praktijk bestaande onduidelijkheden wordt weggenomen over de vraag of de GVM en de verlengde proeftijd kunnen worden toegepast ten aanzien van veroordeelden voor terroristisch feiten. Dat is van belang voor zowel lopende en komende strafzaken tegen terrorismeverdachten, als voor gevallen waarin personen die al zijn veroordeeld voor een terroristisch misdrijf in aanmerking komen voor voorwaardelijke invrijheidstelling (v.i.) en er behoefte bestaat aan verlenging van de proeftijd. Zoals geschetst in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland 54 zullen de komende jaren naar verwachting verschillende terrorismeveroordeelden uit detentie vrijkomen, onder wie mannelijke terugkeerders uit Syrië en Irak.

b) Tweede nota van wijziging

Bij nota van 11 januari 2022 stemde u beiden in met een nota van wijziging bij het verzamelwetsvoorstel. Het is nadien wenselijk gebleken om middels een tweede nota van wijziging twee wetstechnische correcties in het wetsvoorstel door te voeren. Het gaat om de volgende wijzigingen:

I. Het verzamelwetsvoorstel bevat wijzigingen van de artikelen 47 en 81 van de Politiewet 2012. Op dit moment lopen er twee andere wetgevingstrajecten waarin diezelfde artikelen uit de Politiewet worden gewijzigd. Met een wetstechnische aanpassing in het verzamelwetsvoorstel wordt in de samenloop van die wijzigingen voorzien.
II. Door een typefout in de eerste nota van wijziging bij het wetsvoorstel kon een daarin opgenomen wijziging technisch gezien niet in het wetsvoorstel worden doorgevoerd. Dit wordt gecorrigeerd door de betreffende wijziging in de juiste redactie in de tweede nota van wijziging op te nemen.

4. Toelichting

4.1 Politieke en bestuurlijke context

- U bent beiden ondertekenaar van het wetsvoorstel. In lijn met de Aanwijzingen voor de Regelgeving (Aanwijzing 4.53) wordt de nota van wijziging enkel ondertekend door de eerste ondertekenaar van het wetsvoorstel (de Minister van Justitie en Veiligheid) en mede namens de tweede ondertekenaar (de Minister voor Rechtsbescherming) aan de Tweede Kamer toegestuurd.
- De in het wetsvoorstel opgenomen wettelijke verduidelijking over oplegging van de GVM in terrorismezaken geeft uitvoering aan de in het coalitieakkoord genoemde aanvulling met terroristische misdrijven van de Wet langdurig toezicht.

4.2 Communicatie

- Vanwege de beperkte, technische aard van de nota van wijziging is niet voorzien in (externe) communicatie over de tweede nota van wijziging. Ook de nota naar aanleiding van het verslag geeft geen aanleiding tot (externe) communicatie.

- Deze beslisnota wordt openbaar omdat toestemming wordt gevraagd om wetgevingsstukken aan de Tweede Kamer toe te sturen.

4.3 Afstemming
De antwoorden over de verschillende onderdelen van het verzamelwetsvoorstel zijn afgestemd met de bij die onderdelen betrokken beleidsdirecties.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking
Niet van toepassing

6. Bijlagen

- De conceptnota naar aanleiding van het verslag met aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer;
- Het concept voor de tweede nota van wijziging; en
- Het wetsvoorstel met memorie van toelichting alsook de eerste nota van wijziging, zoals deze bij de Tweede Kamer zijn ingediend.